

Socha Ukřižovaný Kristus z kostela sv. Jakuba v Poličce

Posouzení stavu díla
Předběžný restaurátorský záměr

Akad. mal. Hana Vítová

2016

Socha Ukřižovaný Kristus z kostela sv. Jakuba v Poličce

I. Lokalizace památky

Kraj: Pardubický

Okres: Svitavy

Obec: Polička

Původní umístění: kostel sv. Jakuba

Současné umístění: kostel sv. Jakuba, sakristie

II. Údaje o památce

Dílo: socha Ukřižovaného z kostela sv. Jakuba v Poličce

Rejstříkové číslo v ÚSKP:

Autor: neznámý

Datace: 18.-19. století?

Rozměry: kříž: 364x101 cm, Kristus: 106x73x18 cm

Technika: polychromovaná dřevořezba s prvky zlacení

Restaurátorský zásah: nerestaurováno

III. Údaje o akci

Vlastník: Římskokatolická farnost - děkanství Polička

Investor: Římskokatolická farnost – děkanství Polička

Restaurátor: Akad.mal. Hana Vítová, Pernštýnská 46,530 02 Pardubice, Povolení MKČR čj. 5749/91

Památkový dohled: NPÚÚOP Pardubice, Mgr. Veronika Cinková

Odborné vyjádření: NPÚÚOP Pardubice

Rozhodnutí:

Termín ukončení akce: únor 2016

IV. Cíl

Cílem vizuálního průzkumu je posoudit stav díla, které bude nadále prezentováno v kostele sv. Jakuba v Poličce.

V. Popis památky

Socha sestává z Kristova těla a kříže. Kristus je přibitý na kříži, hlavu má skloněnou ke svému pravému rameni, pootevřená ústa, pohled sklopený k zemi. Hlavu má ověncenou trnovou korunou a paprčitou svatozáří. Chodidla jsou přibita na jeden hřeb. Z četných ran tryskají velké krůpěje krve, které lze pozorovat na ruce, ale i pažích, ramenou, pod žebrem, na stehnech, lýtkách i chodidlech. Výrazná zranění jsou znázorněna na obou kolenech, kde je patrna zcela potrháná kůže. Zlatá, bohatě zvlněná bederní rouška je ke Kristovým bokům uchycena dvojítm provazem. Na horním rameni kříže je rozvinutý svitek s iniciálami **INRI**.

VI. Stav památky

Zlacená povrchová úprava je lokálně poškozená otěrem tak, že prosvítá poliment. Vrcholové partie jsou často zcela bez zlacení, odhalené až na dřevo. V defektech jsou viditelné vrstvy červeného polimentu a silné vrstvy „klihokřídového“ podkladu. Zlacená povrchová úprava bederní roušky je na mnoha místech uvolněná a oddělená i s podkladem. Povrch sochy kryje tenká vrstva prachu. Polychromie je místy popraskaná, vytváří „stříšky“, kde hrozí výrazné ztráty barevné vrstvy.

VII. Zjištění na základě vizuálního průzkumu

Povrchová úprava je patrně nanесena ze všech stran. Technika provedení díla spočívá v plátkovém zlacení na červeném polimentu v partiích bederní roušky a svatozáře, a polychromii v tělových partiích a na kříži. S velkou pravděpodobností je poliment proveden na „klihokřídovém“ podkladu. Kombinace technik matného a leštěného zlacení prozatím nebyla vizuálním průzkumem potvrzena.

VIII. Restaurátorský záměr

Konzervace a restaurování současné podoby díla.

IX. Navrhovaný postup restaurátorských prací na dřevořezbě

Lokální upevnění uvolněných vrstev povrchové úpravy.

Radiační ozáření (Bioster Veverská Bitýška nebo Středočeské muzeum Roztoky).

Doplňující sondážní průzkum, odběr mikrovzorků povrchové úpravy, laboratorní analýza

Insekticidní a fungicidní ošetření.

Čištění suchou cestou.

Petrifikace dřeva.

Chemické čištění, případné lokální odstranění nežádoucích druhotných vrstev.

Výsrava hloubkových defektů, plastická retuš, tmelení, křídování, broušení, cizelování podkladu.

Barevná retuš rušivých partií ve shodě s dochovaným okolím.

Retuš plátkovými kovy ve shodě s originálním řešením.

Závěrečná konzervace.

Restaurátorská zpráva s fotodokumentací, 3 paré +elektronická verze.

X. Doporučené materiály

Testované, obecně používané, osvědčené materiály v restaurátorské praxi.

Insekticidní a fungicidní ošetření: nejlépe Lignofix Super (je prověřený a kvalitní, preventivní i likvidační a je účinný na houby a plísně)

Upevňování: vodní disperze na bázi akrylátů, derivátů celulózy, želatina

Čištění: houby na polyuretanové bázi, mikroporézní houby, vlhčené destilovanou vodou, případně organická rozpouštědla

Petrifikace: přírodní pryskyřice nebo syntetické pryskyřice, rozpuštěné v organických rozpouštědlech

Tmelení: emulzní klihokřídový tmel nebo reverzibilní akrylátový tmel určený pro restaurování dřeva

Retuš: vodou ředitelné kvalitní světlostálé barvy

Retuš plátkovými kovy: zlato 23,5 karátu

Závěrečná konzervace: damarový lak s přísadou běleného včelího vosku

Socha Ukřižovaného z kostela sv. Jakuba v Poličce.

Zlacená povrchová úprava je uvolněná a na mnoha místech se odděluje od podkladu. Lokálně již zcela chybí a dřevo je odhalené.